

GAZETA POLSKA CHICAGO

PISMO LUDOWE DLA POLONII W AMERYCE.

No. 40.

Chicago, Illinois, Czwartek, dnia 4-go Października, 1900 roku.

ENTERED AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, AS SECOND-CLASS MATTER.

Rok 28.

PREMIE! PREMIE! czyli Podarunki dla dobrych naprzód płatnych abonentów "Gazety Polskiej."

Jak w latach poprzednich tak i tego roku, ci abonentów, którzy opłacają "Gazetę Polską" na cały rok do 1-go Stycznia, 1902 roku, mają prawo wybrać sobie w Premii czyli w Podarunku wartości jednego dolara jakiegokolwiek książki, znajdujące się w naszej księgarni, tak Powieściowe i Historyczne, jako też do Nabożeństwa, za dopłatą 10 centów na przesyłkę tejże premii. Jeżeli na premie wybierane są Roczniki Tygodnika, to trzeba dołączyć 40 centów na przesyłkę.

Jeżeli książka, wybrana na premie, kosztuje więcej jak dolara, to abonent dopłaca tyle, ile książka ponad dolara kosztuje i przysyła tę sumę razem z abonamentem. Naprzykład: Kto sobie wybierze w premii Słownik Polsko-Angielski i Angielsko-Polski Alexandra Chodźki, który kosztuje \$4.00, to odciąga sobie \$1.00 jako premie, a \$3.00 przysyła razem z prenumeratą i dołącza 10c na przesyłkę premii. Prawo do powyższej premii mają tak samo nowi jak i starzy abonentów "Gazety Polskiej."

"Gazeta Polska" na cały rok kosztuje dwa dolary. Katalogi książek i obrazów wysyłamy każdemu na żądanie bezpłatnie.

EXTRA PODARUNKI

dla Starych Abonentów "Gazety Polskiej."

Kto z abonentów przysła zaraz po odebraniu niniejszego numeru gazety prenumeratę za "Gazetę Polską" do 1-go Stycznia, 1902 roku, ten odbierze oprócz wymienionej powyżej premii, wartości \$1.00, następujące extra podarunki za dołączeniem 10c na przesyłkę. (Przesyłka razem wyniesie 20c):

a). Kalendarz Maryjański na rok Pański 1901.

b). Szesć z następujących obrazków kolorowych:

- 1) Najświętsze Serce Pana Jezusa—2) Najświętsze Serce Matki Boskiej—3) Matka Boska Częstochowska—4) Matka Boska Ostrobramska w Wilnie—5) Matka Boska Różańcowa—6) Rodzina Święta—7) Jem jest Niepokalane Poczęcie—8) Najświętsza Panna z góry Karmelu—9) Matka Boska Nieustającej Pomocy—10) Patrz, oto jest Serce, które tak bardzo ukochoło ludzi—11) Królowo Dziewic, módl się za nami—12) Święta Rodzina—13) Św. Józef—14) Św. Karol Boromeusz—15) Św. Antoni Padewski—16) Św. Alojzy Gonzaga—17) Św. Stanisław Kostka—18) Św. Ignacy Loyola—19) Św. Katarzyna Męczennica—20) Św. Elżbieta—21) Św. Agnieszka—22) Św. Anna—23) Św. Teresa—24) Św. Jadwiga.

Wszystkie powyższe Obrazki są z polskimi napisami, w większym formacie z modlitwami polskimi na odwrotnej stronie obrazka.

Powyższa oferta jest tylko na krótki czas, dopóki Kalendarze i Obrazki wystarczą. Kto się pospieszy, ten nie pozostaje i zadowolony będzie z tak pięknego extra podarunku.

WŁADYSŁAW DYNIEWICZ.

"Gazetę Polską w Chicago" można zapisywać od każdego czasu w ciągu roku.

"Gazeta Polska w Chicago" kosztuje na rok \$2.00, na pół roku \$1.25, na kwartał 75c.

"Gazeta Polska w Chicago" dla towarzystw polskich, wysyłana na ręce sekretarza, kosztuje rocznie 50c.

Wiadomości Zagraniczne.

Premier Marchand smierl w Montreal.

MONTREAL, Que., 27go września. — Felix Marchand, premier Quebec umarł wczoraj wieczorem. Liczył on 68 lat wieku i był chory przez całe lato. Był on zagorzałym liberalem.

Reformy we Włoszech.

RZYM, 27go września. — Król Wiktor Emanuel i signor Chimirri, minister finansów, po kilkakrotnej konferencji postanowili poczynić pewne zmiany w opodatkowaniu, na korzyść klasy biedniejszej.

Urzędowy dokument powiadamy, że odtąd dla biednych zmienione zostaną stemple oraz podatki tych ludzi, którzy rocznie pewną małą sumę zarabają.

Śmierć nieznanego.

WIEDEN, 27 września. — Znany szczytnie chirurg i profesor Edward Albert, umarł nagle wskutek choroby sercowej w swoim domu w Leutenberg w Czechach. Liczył 59 lat. W roku 1881 objął przy uniwersytecie wiedeń-

skim katedrę chirurgii, i tam zyskał sławę jednego z najlepszych chirurgów na świecie.

Pielgrzymi w Rzymie.

RZYM, 27go września. — Papiież udzielił wczoraj w kościele św. Piotra błogosławieństwa dla 20,000 pielgrzymów. Papiież Leon XIII jest przy wyborze zdrowy.

Toletoj został wykłety.

LUZANNA w Szwajcaryi, 27 września. — Joannicus, metropolita kijowski, rozesał tajny cyrkularz do wszystkich archierejów w cesarstwie rosyjskiem, rzucając w nim klątwę na sławnego pisarza.

Tolstoj jest podobno zdecydowanym nieprzyjacielem kościoła prawosławnego.

Skończy na szubienicy.

BERLIN, 27 września. — Bartłmiej Kost, który w październiku roku zeszłego aresztowany został w Chicago, i przywieziony do Bremenu, gdzie zabił poprzednio Maryę Vodickę, kucharkę, został skazany na śmierć.

Kost ożenił się najpierw z Vodicką, następnie opuścił ją, a powróciłszy miesiąc później,

wstąpił w związek małżeński z inną kobietą. Wkrótce po tym ślubie znaleziono w Labie trup jego żony pierwszej, a Kost sam umknął do Ameryki. Poszlaki jednak były zbyt widoczne i dlatego też skoro tylko odnaleziono mordercę, aresztowano go też zaraz.

Wypadek kolejowy w Rosyi.

MOSKWA, 27 września. — Na kolei transbajkalskiej rozbił się pociąg wiozący wojsko. Dwa dziesiąta wagonów rozbiły, a w nich jedenastu żołnierzy zabitych i kilkudziesięciu poranionych.

Nowa kolej w Galicyi.

WIEDEN, 27 września. — Ministerstwo handlu udzieliło na przeciąg jednego roku ze zwolnienia cywilnemu inżynierowi we Lwowie, Józefowi hr. Łubieńskiemu, w spółce z przedsiębiorcą Edmundem Berggruenem we Lwowie na przedsięwzięcie technicznych prac przedwstępnych, celem

mnika Stanów Zjednoczonych w imieniu narodu tejże republiki, otrzymał dzisiaj nominację jako wódz legii honorowej i order tejże legii. Prasa francuska pisząc o tym, powiada, że rząd Francji zaszczycając Irlandia w powyższy sposób, wyraził tem samem uznanie całym Stanom Zjednoczonym.

Chęć związku handlowego.

LONDYN, 27 września. — Przed kilku dniami wyszła z druku książka, w której autor dr. Rekow, radzi utworzenie związku handlowego między Niemcami a Wielką Brytanią, w celu łatwiejszego zwalczania współzawodnictwa handlowego Stanów Zjednoczonych, zdobywających powoli rynki europejskie dla swego przemysłu. Dr. Rekow radzi także zwalczać Rosyę.

Rewolucya w rzeszypolitej San Do alingo.

MONTE CHRISTI, San Domingo, 27 września. — Re-

soby, którym udowodnione zostanie, że wykradli dziełeczyny żydowskie, w zamiarze nawracania ich na religię katolicką. Faktem atoli jest, że dziewczyny żydowskie same chronią się do klasztorów katolickich i potem nie chcą wracać do rodziców. Stwierdzono to w kilku wypadkach.

Król belgijski żrzece się tronu.

PARYZ, 28 września. — "Courrier de Solr" donosi, że dowiaduje się ze źródła wiarogodnego, iż król belgijski zamierza jeszcze przed zakończeniem sesji parlamentu belgijskiego abdykować na korzyść księcia Flandryi.

Wielki pożar w Meksyku.

MEKSYK, 29 września. — Ubiegłej nocy wybuchł pożar w południowej części miasta i przez pewien czas zagrażał zniszczeniem całej południowej stronie. Do zwalczania pożaru potrzeba było wszystkich straży ogniowych z mia-

wojennego okrętu utonęło dziesięć w tutejszym porcie wskutek przewrócenia się łódki. Trzech z nich miało być dziś zwolnionych ze służby.

Przybywa w celu układow.

PARYZ, 30go września. — Przyjaciele p. Lopez, Filipińczyka, który udał się zjad do Stanów Zjednoczonych, utrzymują, że odbędzie on z sekretarzem stanu, p. Hay konferencję. Dodają, że p. Hay oświadczył gotowość do omówienia warunków, na jakich Filipińczyk zgodziłby się złożyć broń.

Papiież chwali politykę Stanów Zjed. na Filipinach.

LONDYN, 1 października. — Arcybiskup Irland wracający do Stanów Zjed. wiezie z sobą list od papiieża Leona XIII do prezydenta McKinleya, w którym głowa Kościoła Katolickiego wyraża się z wielkiem uznaniem o polityce Stanów Zjed. na Filipinach. Arcybiskup Irland powiada, że papiież nie chciał przyjąć komisyi Filipińczyków, która starała się o interwencję papieską.

Papiież wierzy, że rząd amerykański uszanuje prawa kościoła na Filipinach, i że teraz przedstawiciele kościoła katolickiego na Filipinach cieszą się poparciem rządu amerykańskiego w szeregach religii, prawdy i sprawiedliwości między ludem. "Jako Amerykanin i jako katolik," powiada arcybiskup Irland, "cieszę się, że panuje taka jedność pomiędzy rządem mego kraju a rządem mego kościoła."

Kruger blisko Europy.

RZYM, 1 października. — Konsul holenderski w Syracuzie na wyspie Sycylii zapewnia, że prezydent Kruger przybywa tamże w sobotę na holenderskim statku wojennym. Wiadomość ta ma być urzędową.

Polscy socjaliści skazani.

MOSKWA, 1 października. — Młodsi polscy socjaliści Jeziorowski, Czerwiek, Wrzosiak, Krawczyk i Gniński, stawali niedawno temu przed sądem wojennym w Warszawie i zostali skazani na śmierć. Oskarżeni byli o zamordowanie dwóch prywatnych detektywów cara. Car jednak zamienił wyrok śmierci na 20 letnie więzienie ciężkiej pracy, z wyjątkiem Jeziorowskiego, który został skazany na dożywotnie więzienie.

Został mianowany głównodowodzącym.

LONDYN, 1 października. — Ogłoszono tu urzędowanie, że Lord Roberts został zamianowany głównodowodzącym armii angielskiej. Wczoraj lord Roberts obchodził rocznicę swych urodzin.

Gazeta "Times" dziś rano, omawiając w uwagach redakcyjnych zamianowanie lorda Roberta, powiada, że lord Kitchener zostanie jego asystentem.

Wskutek tego armia będzie zupełnie zreorganizowana.

Kopalnie nafty się palą.

MOSKWA, 2 października. — W Baku nad morzem Kaspijskiem pożar zniszczył zabudowania i składy osmiu

syndykatów. Dotychczas zniszczonych zostało 97 studni, dziesięć rezerwuarów, zawierających 20,000,000 funtów nafty i wielka ilość budynków oraz maszyneryi. Szkody oczywiście będą olbrzymie. Pożaru jeszcze nie ugaszono.

Wojna Transwaalska.

LORENZO MARQUEZ, 27 września. — Na okręcie Herzog, który odplynął do Europy wczoraj, znajduje się trzech urzędników. Są to: transwaalski główny pocztmistrz Van Alphen; asystent ministra spraw wewnętrznych, Grobler i skarbnik Malherbe. Wiozą oni ze sobą ogromną ilość złota.

LONDYN, 27 września. — Lord Roberts donosi, że general Hamilton znalazł na dnie łożyska rzeki Krokodylej w pobliżu Hector Spruit 13 zatopionych przez Boerów armat, między tymi było kilka dział zabranych Anglikom. Armaty te są jednak tak popusute, że użyć ich w polu nie można.

LONDYN, 29 września. — Lord Roberts donosi do parlamentu wojny: "Boerzy zaatakowali wojsko Pageta pod Piennar's River Station, d. 27 bm., ale po trzygodzinnej bitwie zostali odparci. Buller zajął rzekę Macmac i wschodnią część przemyku Burgher's d. 26 po krótkim oporze. Odebrano napowrót Heilbron, Beltz i Lindley."

Wielka Brytania przesłała do rządu holenderskiego notę, w której oznajmia, że jeśli Kruegerowi dozwolonom będzie na holenderskim okręcie przewieźć czy to złoto w sztabach, czy też archiwa państwowe, to Anglia będzie to uważała za naruszenie neutralności ze strony Niderlandów.

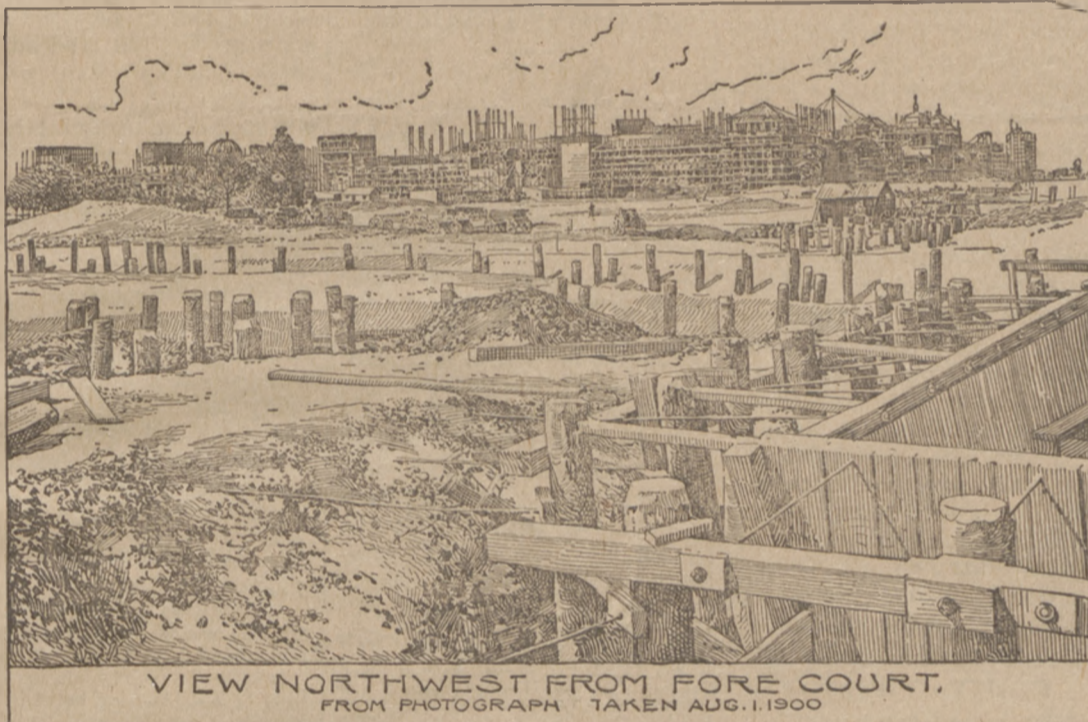
LORENZO MARQUEZ, 2 października. — Na australijski parowiec Styria Lloyd schroniło się 400 uciekinierów z Transwaalu. Podróż opłacił rząd transwaalski. Siadając na okręt dostali oni po \$7.50, a przy wylądowaniu dostaną po \$42.50.

W Komotipoort przy niszczeniu amunicyi boerskiej dwaj żołnierze angielscy zostali zabici, a ośmnastu poranionych.

Kalendarze Maryjańskie

(Z MIKOŁOWA)

na rok 1901
już nadeszły
i sprzedają się
jak zwykle po
15c
za egzemplarz.

Widok wystawy wszech-amerykańskiej w Buffalo, 1901 roku, z północnego zachodu.

wybudowania kolei z Winnik przez Unterbergen, Podbereze, Gaje, Oparów, Mikolajów, Kurowice, Podhajczyk, Pohorylce, Ciemne i Krościenko do Przemysła.

Strajk górników w Anglii.

LONDYN, 27 września. — W kopalniach węgla w dystrykcie Manchester, zanosi się na strajk z powodu nińskiej płacy. Trzy tysiące górników chcą porzucić pracę, jeżeli nie uzyskają podwyższenia płacy z \$1.25 na \$1.50 dziennie. Górnicy sądzą, że obecnie jest najlepsza pora do strajku, dlatego, że brak węgla w całej Europie daje się dotkliwie uczuć.

Turecy nie płaci urzędnikom.

KONSTANTYNOPOL, 27 września. — Turecki poseł w Madrycie zrezygnował, ponieważ rząd turecki nie wypłacił należnej mu pensji. Podobno Ali Terrough Bey, poseł turecki w Washingtonie, który niedawno temu opuścił to stanowisko, został odwołany, ponieważ również upomniał się o zaległą pensję.

Arcybiskup Irland odznaczony.

PARYZ, 27 września. — Arcybiskup Irland, który przemawiał na odsłonięciu po-

wolucya przeciwko prezydentowi Jiminez przybiera coraz większe rozmiary. Silni rewolucjonistów dowodzi obecnie wiceprezydent Horacio Vasquez, Jiminez rok temu w październiku został obrany prezydentem, a Vasquez wiceprezydentem. Klótnia między dwoma urzędnikami powstała z powodu nieporozumień co do spraw finansowych małej rzeszypolitej.

Znowu Dreyfus.

PARYZ, 28 września. — Alfred Dreyfus, były kapitan francuzki, którego sądzono dwukrotnie jako zdrajcę, napisał w tych dniach list do senatora Trardieux za jego życzliwe słowa przy zakończeniu procesu w Rennes. List ten świadczy jeszcze o jednym, a mianowicie, że Dreyfus ma widocznie zamiar starać się o wznowienie procesu.

Wątpliwem się jednakże wydadzie, czyli nieprzyjaciele rządu zdolają na swoim postawie, zwłaszcza, że w ich aglitycy widoczna jest zła wola.

Religijne walki.

WIEDEN, 29 września. — Austriacki minister sprawiedliwości wydal okólnik do komisarzy policyjnych w całej Austrii, a głównie w Galicyi, aby karali jak najsurowiej o-

sta. Pomimo to straty zrządzone ogniem są znaczne, dochodzą bowiem do miliona dolarów; asekuracja wynosi ledwo połowę.

Przyłącza wyspy Kucharskie.

AUCKLAND, 29 września. — Wskutek decyzji parlamentu Nowej Zelandyi przyłączone zostaną wyspy Kucharskie czyli wyspy Hervey.

Maroko musi zapłacić.

LONDYN, 29 września. — Sultan marokański będzie musiał znowu sięgnąć do kieszeni, aby zapłacić Wujowi Sam \$75,000. Konsul amerykański w Tangierze otrzymał rozkaz, aby zażądał od państwa Maroko \$75,000 jako odszkodowanie za zabicie Marcusa Azagula.

Azagul był naturalizowanym amerykańskim obywatelem. Będąc w Fez, potrafił nieumyślnie na ulicy poklepać Araba, który natychmiast rozpoczął klótnię. Z klótni wywiązała się bójka. Widzowie, którzy wzięli stronę Araba, pochycili Azagula, związali go i położyli na słome, którą polawszy naftą, zapalili. Nieszczęśliwy spalił się żywcem.

Marynarze utonęli.

KIEL, Niemcy, 30 września. — Czterech majtków z

INTERES BANKOWY.

Kurs pieniędzy, które wysyłamy do Europy, jest następujący:

	KURS	PORTOFOLIO
MARKA—do Niemiec, W. Ka. Poznańskiego, Prus Wschodn. i Zachodnich i Śląska	24 ⁵⁰ / ₁₀₀	15c
GULDEN czyli ZłR.—do Austrii, Galicyi, Czech, Moraw i Węgier	41 ⁴⁰ / ₁₀₀	25c
RUBEL—do Rosyi, Litwy i Polski pod Moskałem	52 ⁸⁵ / ₁₀₀	25c
FRANK—do Francyi, Szwajcaryi i Belgii	18 ¹⁰⁰ / ₁₀₀	15c
GULDEN—do Holandyi	42 ¹ / ₁₀₀	25c
KRONER—do Danii, Szwecyi i Norwegii	27 ¹⁰⁰ / ₁₀₀	25c
LIRA—do Włoch	18 ⁸⁵ / ₁₀₀	25c

1) Do każdej posyłki pieniędzy trzeba dołączyć 4c na revenue stamp (podatek wojenny). 2) Niewolno nikomu pośredniczyć w przesyłce pieniędzy, kto nie jest pod kontrolą rządową.

WŁADYSŁAW DYNIEWICZ.

Kalendarz Tygodniowy.

Październik.
 4 C. Franciszka Serafińskiego
 5 P. Placyda, Palmaryusza.
 6 S. Bruna op., Justyniana.
 7 N. Matki Boskiej Kłosa.
 8 P. Brygidy wd., Benedykta.
 9 W. Dyonizego m., Rutikusa.
 10 Śr. Franciszka Borgiasza.

POLSKA.
Pod Moskałem.

— Gliwice i Częstochowa przechożyły nieraz jednakie koleje. I tak w połowie kwietnia r. 1430 Gliwice zdobyli Husyci i połowę miasta należąca do księcia oleśnickiego Konrada zrównali z ziemią. W tymże prawie czasie klasztor częstochowski został złupiony i zburzony również przez Husytów. Klasytor częstochowski spalił się później doszczętnie, w gruzach i zgłiszczach odnaleziono tylko obraz Matki Boskiej nietknięty. W Gliwicach tak samo spalił się zamek klasztor; w zgłiszczach znaleziono krzyż, który był ponad ołtarzem, i krzyż ten do dziś dnia zachował się cały. Z Częstochowy wielu zakonników przybyło do klasztoru w Gliwicach. Natomiast dawniejsi nawróceni Husyci gliwicy urządzali pielgrzymki do Częstochowy. Gdy w roku 1626 Duńczycy oblegali Gliwice, mieszczanie ślubowali każdorocznie pielgrzymować do Częstochowy, jeżeli ocaleją. I rzeczywiście po dziesięciu dniach urządzają się do Gliwic pielgrzymki do Częstochowy, pomimo, że już nie są tak świetne, jak dawniej za dawniejszych czasów.

Zapisał w polskie gimnazjum. W Zytomierzu zmarł emeryt. urzędnik, Strzelbicki. Cały swój majątek, wynoszący 20,000 rubli, przekazał testamentem w równych częściach: krakowskiej Akademii umiejętności, warszawskiej kasie Mianowskiego i gimnazjum polskiemu w Cieszynie.

Biała Dziewica. — "Biraz. Wiedom." opisują piękny zwyczaj, panujący w niektórych fabrykach w Łodzi, gdzie robotnicy co roku wydają za żonę jedną z biedniejszych swych koleżanek. Na posag zbiera się co tygodnia składki przez cały rok. Wybrana dziewczyna nazywa się "białą dziewczycą". Stara się o nią cała fabryka, tak że dziewczyna staje się prawie jej córką. Niedawno "biała dziewczica", przystojna 19-letnia robotnica, wydana za żonę przez swych kolegów, wniosła mężowi kilkaset rubli posagu.

Częstochowa. Roboty około uszkodzonych części klasztoru postępują już szybko. Dach na oficynie, mieszczącej pokoje królewskie, już odbudowano. Naprawiono już także wszystkie rynny. Jeden z członków częstochowskiej straży ogniowej, zraniony podczas pożaru, zmarł. Pochowano go przy licznych udziałach publicznych na cmentarzu św. Rocha. Magdalena Bogdan, pątniczka, przetrzasnęła się pożarem, umarła w drodze z powrotem do Kielc.

Dla Sienkiewicza. Adam Krasieński nadesłał na ręce skarbnika komitetu jubileuszowego Henryka Sienkiewicza, wspaniały obraz pędzla Henryka Siemiradzkiego "Elegia", przeznaczając takowy do przyozdobienia domu jubilata w nabytym dla niego Oblegorku.

Warszawa. W Poniedziałku pow. mariampolskim zmarła u syna swego Brygida z Świętozreckich Zanna, wdowa po ś. p. Tomaszu Zanle.

Częstochowa. Na odpust N. Maryi Panny przybyło 200 kompanij, liczących razem około 120,000 wierznych. Z powodu choroby biskupa ks. Kossowskiego bierzmowania nie było. Wieczorami na murach klasztornych palono ogień sztuczny! Na szczycie nadpalonej wleży umieszczono duży krzyż.

Pod Prusakiem.

W. KS. POZNAŃSKIE.

— Z Poznańskiego. Z powodu niefortunnego projektu, jaki pojawił się po reskrypcie S. udu, aby wysłać do rządu petycję, pisze "Gazeta Toruńska":

"Na Poznań, miasto prawnie polskie, posiadające kilka redakcyj polskich, liczną polską inteligencję, polskie mieszczaństwo i rozbudzony pod względem narodowym lud robczy, spadł cios, pod jakim nie ulegli Polacy w takich miastach jak Toruń, Grudziądz a nawet Gdańsk i Olsztyn t. j. zniszczono tam lekcyję języka polskiego i zaprowadzono wykład religijny dla dzieci polskich na średnim i wyższym oddziale w języku niemieckim.

"I zalamali ręce prowidyrowie poznańscy, jakby na poznańskim bruku ostatnia dła polskości wybiła godzina. Ten i ów wola: nie damy się, bo dom zastąpi szkołę! — ale ten głos tłumia nawoływania do podpisywania petycyi, zawierającej pokorną prośbę, aby p. minister cofnął swoje rozporządzenia. Dom Hohenzollernów nie upoważnił nas niczem, abymy się od niego spodziewali obrony i opieki tam, gdzie chodzi o sprzeczne Polaków interesy — a odmowa będzie tylko nową zachętą i podniecią dla hakatystów."

Energiczny głos ten zrobił wrażenie a przedewszystkiem przyczynił się do tego, że wzdżone tak długo przez ugodowców na pasku Księstwo Poznańskie, zrównane obecnie pod względem językowym z innymi ziemiami polskimi pod zaborem pruskim, przekończy się, iż jak tamte dzielnice pomimo zniszczenia języka polskiego potrafiły utrzymać polskość, tak i Poznańskie utrzymać się jest w możności.

Poznań. Dnia 10 września odbył się wlec obywatelski miasta Poznania, celem obrony polskiego państwa, oraz zwołania nauki religijnej w języku ojczystym odbył się przy ogromnym udziale ojców i matek pod przewodnictwem posła dr. Mizerskiego. Wlec zaprotestował przeciw reskryptom ministra oświaty Studta, uchwalił założenie towarzystwa samopomocy rodzicielskiej, i wniesienie prośby do ks. arcybiskupa Stabilewskiego, aby po kościołach zarządził zaprowadzenie polskiej nauki religijnej, potępił pomysł, aby wycofywać dzieci z nauki religijnej w szkołach przez zgłoszenie ich za bezwyznanowe, polecił posłom sejmowym podanie protestu wlecu do własności rządu. Wreszcie wystosował adres do papieża. Wlec odbył się w największym porządku. Policja była reprezentowaną przez dwóch komisarzy, którzy skrzętnie robili notatki.

Toruń. Hakatysty rozwinięli tu pod patronatem pastora wielką agitację za podpisywaniem wniesionej do władz i do biskupa pelplińskiego skargi na proboszczów tutejszych z powodu rzekomego upośledzenia Niemców katolików. W skardze położono główny nacisk na to, że Niemcy katolicy mają zbyt mało kazań niemieckich, chociaż jest faktem, że gdy dla niespełna 1000 Niemców katolików odbywa się tu corocznie ogółem 110 kazań niemieckich, to dla 16,000 Polaków jest 170 kazań polskich. W polskich kościołach katolickich nie ludzą się, iż hakatystom chodzi głównie o opóźnianie przez Niemczyń tych kilku kościołach, których nie zamieniono dotychczas na zbory i o przygotowanie gruntu dla wprowadzenia do nich luteranizmu.

Zwycięstwo polskie. Z Poznania piszą: Polacy odnieśli w obditych tu 29 sierpnia wyborach do sądu proceduralnego z kolarzami przodków walne zwycięstwo. Na 688 oddanych kartek padło na 9 kandydatów polskich 450 głosów, na niemieckich tylko 230, 8 było rozstrzelanych.

Rozgiewało to przewodniczącego wyborów płatnego radcę miasta Scholtza do tego stopnia, że uznał za nieważne, ponieważ miały tylko tekst polski. Uważał, że sprzeciwia się to ustawie o języku urzędowym z r. 1876, według której językiem urzędowym władz jest niemiecki. Przeciwno temu poglądom, opłaceni także pieniędzmi Pokaków radcy miejskiego Scholtza, zwrócili się polscy lawnicy zasiadający w biurze wyborczym i wytłómaczyli mu, że znajduje się w błędzie, ponieważ przelecił i na posiadanych kartkach sądowych powołuje się tłumaczy, gdy interesowana strona nie umie po niemiecku. Wleć język polski przy funkcjach urzędowych sądu, w tym przypadku przy wyborach, jest dozwolony. Niedopuszczenie go przy wyborach byłoby zresztą ograniczeniem wolności wyborczej.

Przy głosowaniu lawnicy polscy przegłosowali pana Schultza, uznając oddane polskie kartki za ważne. "Posener Tageblatt" uważa w swem zaletrzewieniu antypolskim kartki te za nieważne, ale nie mu to nie pomoże, gdyż nie ma paragrafu, któryby zabraniał przy wyborach używania polskich kartek. Przy wyborach do parlamentu używano już 30 lat przeszło kartek polskich i nikt ich ważności nie kwestyonował.

PRUSY WSCHODNIE I ZACHODNIE.

— **Zaciekłość sądów pruskich.** Oslawiony sąd w Grudziądzu (w Zach. Prusach) wydał w tych dniach wyrok zastanawiający swą hakaty styczyną stroniłością. Pana Grzenię ze Świecika skazał sąd w Świeciu na 30 marek kary za to, że w styczniu b. r. ogłosił w "Gazecie Grudziądzkiej" i "Gaz. Toruńskiej", że można się do niego zgłaszać po bilety Towarzystwa Sztuk Pięknych w Krakowie. Apelacya do grudziądzkiego sądu ziemiankiego nie pomogła, bo tutaj sędziowie znizyli wprawdzie karę na 15 marek, ale uznali Towarzystwo Sztuk Pięknych za "loteryę zagraniczną", a bilety owego Towarzystwa za — "losy loteryjne."

Stary Wartembork. 14-letni syn stolarza Jabłońskiego ukąszony został niedawno przez jakiś owad w nogę. Już po krótkim czasie noga napuchła ale rodzice mało na to zważali i nie przywołali lekarza. W końcu drugiego tygodnia nastąpiło porażenie całej strony, i po kilku dniach mękl zmarł chłopiec na zatrucie krwi.

Szczętno. Straszne nieszczęście wydarzyło się tu niedawno na torze kolejowym Szczytno-Elk. Posiedzieliel Samuel Liszewski z Wesolego-

gruntu wozil drzewo z lasu Płozowskiego. Przyjechawszy do toru kolejowego, słyszał nadchodzący od Szczytna pociąg i zatrzymał się około 50 kroków od szyn. Tymczasem na widok pociągu spłoszył się koń i popędził wprost na szynę. L. chcąc konia zatrzymać, zapomniał zeskokczyć z wozu i tak koń, wóz i L. zmlądzeni zostali na kawałki. Nieszczęśliwy pozostawił żonę z czterema małemi dziećmi. W ciągu ośmiu tygodni jest to już drugi wypadek na torze.

SZŁĄSK PRUSKI.

— **Racibórz.** W niektórych okolicach pojawiła się tak wielka ilość myszy, że urząd krajowy wydał rozkaz tępienia tychże w wszelki możliwy sposób. Rozrzucone bywają po polu pigulki z trucizną i słoma zaprawiana trucizną.

Wrocław. Kościół Bożego Ciała jest jednym z najstarszych we Wrocławiu. Przez przeszło 6 wieków modlili się w nim katolicy, roku 1873 kościół ten wzięto katolikom, a oddano sekcie starokatolików. Należy tedy od tego czasu do fiskusa, który obecnie chciał ten kościół rozwalić z powodu, że goził upadkiem. Prowincjonalny związek dla zachowywania pomników śląskich sprzeciwił się temu, wykazując wielką wartość kościoła jako starożytnego. Teraz też fiskus myśli o odnowieniu owego pomnika przeszłości.

SZŁĄSK AUSTRYACKI.

— **W Zielonogórze** obchodzili będącym w swoim rodzaju jubileusz na Szlązku, bo 750 letni jubileusz uprawy wina. 750 lat właśnie ubiega w tym roku, jak po pierwszy raz sprzątnięto w tamtejszej okolicy na większą skalę winne żnwo.

Pod Austryakiem.

GALICJA.

— **Z Nowego Sącza** donoszą: Toczyła się tu przed sądem przysięgłych rozprawa przeciw Wojciechowi Gniadeckiemu, Skoczorowskiemu, Nowakowskiemu i trzem wspólnikom, wszystkim włościanom z Mogilna pod Grybowem, oskarżonym o zbrodnie oszustwa, popełnione przez wyłudzenie z Kasy zaliczkowej w Grybowie pożyczki w kwocie 1200 koron i 600 koron, podstawiłaj pod fałszywymi nazwiskami rzęczyli i posiadając fałszywie tożsamość tych osób. Trybunał skazał Skoczorowskiego i Nowakowskiego na 4 miesiące, Gniadeckiego na 3 miesiące ciężkiego więzienia, uwalniając resztę podsądnych od oskarżenia.

We ws! Bogusławiec, w parafii Wielkie Młyny, w powiecie końskim w Galicyi, zamieszkuje przy pracownikach Maryanna Marczykowa, licząca 115 lat wieku. Pomimo dwunastego krzyżyka, staruszka jak może, tak się krząta i pomaga w gospodarstwie, okazując względną przytomność umysłu i pamięci.

Żydowski burmistrz w Galicyi. Ozyasz Katz, robotnik dzienny z Drohobycza, wracając z Krakowa pleszo do domu wstąpił po drodze do Felsztyna by odpocząć i następnie dalej pójść, bo jakkolwiek miał trochę jeszcze pieniędzy z sobą, chciał je oszczędzić. Policjant miejski, zoczywszy jakiegoś obcego, zawlókł go do urzędu gminnego, gdzie pan burmistrz Jankiel Goldfischer po dokonanej indagacyi miał wedle opowiadania Katza uderzyć go własnoręcznie w twarz i kazał go zamknąć, pomimo, iż Katz wykazał się pieniędzmi i nie był tam nikomu nętrętnym. Po sześciogodzinnem przytrzymaniu kazał go odprowadzić na dworzec, zatrzymując sobie z pieniędzmi biednego zarobnika jedną koronę, rzekomo jako honorarium dla policjanta zajęego fatory. Katz dostawczy się do Sambora, szukał fury do

Drohobycza, przyczem opowiadał swoją przygodę felsztyńską. Furmani samborscy usłyszawszy jego opowieść, rozbiegli się po mieście, aby się dowiedzieć, czy przyładkiem nie ma sławetnego pana burmistrza w Samborze dokąd często przyjeżdża — i znaleźli go istotnie w jakimś szynku. Wziął więc Katza ze sobą, a uszykowawszy się z liczykami jak do boju — zażądali kategorycznie od pana Jankla, by zabraną koronę natychmiast Katzowi wrócił — a ich postawa tak prze-mówiła do niego, że koronę ową zwrócił. Taka to jest historia cała i takiego to burmistrza posiada miasto Felsztyn.

Lwów. — **Teatr hr. Skarbka** zbudowany w roku 1842, został zamknięty na zawsze w d. 9 września. Obecnie Lwów posiada nowy przybytek sztuki polskiej, którego otwarcie przypada w pierwszej połowie października. Nowy gmach odpowiada wszelkim wymogom pod względem bezpieczeństwa.

Na powodziałan galicyjskich. Z Wiednia donoszą, że rząd centralny dla skaptowania sobie wyborców w Galicyi, przeznaczył dla ludności dotkniętej tegoroczną katastrofą powódź kwotę 2,500,000 koron. Cała ta kwota jako jałmużna pójdzie na marne i nie zapobiegnie klęskom. Dlaczego nie pomyślano dotychczas o regulacyi rzek w Galicyi? Jałmużna w gotówce czy w zbiorach nie zaradzi nawet chwilowo złemu i nie pokryje nawet części strat, a rzeki nieuregulowane będą dalej powodem klęsk w kraju.

Jeszcze jedna klęska. We wszystkich prawie miejscowościach naszego kraju pojawiły się gąsienice na kapuscie i zniszczyły ją zupełnie. W niektórych okolicach jak n. p. w Mościskiem nawet na lekarstwo kapusty by nie zaświadczyl. Stoją tylko pozostałe pręki z objedzonych liści. Podobnie w Sanockiem. A dodać trzeba, że kapusta była ostatnią prawie nadzieją w okolicach nawiedzonych Innymi klęskami, bo stanowi ona główny artykuł żywności włościan. W Mościskiem ożimny przepadły wskutek klęski myszy, teraz kapusta przepada, kartofle również z powodu posuchy liche. Lecz czy wie kto o tem? Czy powstrzymamy to przynajmniej egzekucje podatków.

ZBUDZIE SIĘ LUDY!

Z dziejowych mroków i zwątpienia cieści, Silne na gromy i sawodów trudy, Z skartowacielę długich snów tych plesni

Zbudźcie się ludy! Stanęto słońce na głos Gedeona, Dziś siemi w biegu nie wstrzymaj nikt oudy; Wydaję słońce odrodzenia i łona, Zbudźcie się ludy!

Odywora się w strupiaszale rody Wład nowe życie, strażę z ducha zdu, I muhem zarosie odbudował grody, Zbudźcie się ludy!

Zstrą się z ozoła bezniości brudy, Rozburzaję pruchna, stawiać nowe gmachy, Zbudźcie się ludy!

Zbudźcie się ludy! nowy więk nadchodzi, W który trza wiozję znów prace moslone!

W nim się ludzkości nowa era rodzi, Zbudźcie się ludy — lecz zbudźcie się wolne!...

Krak. Djabet. Quis.

Rzetelne słowo. Następujący list odebrany od ks. F. A. Rose w Grand Haven, Mich., zgadza się w zupełności z naszym zdaniem i przeswiadczeniem o Dra Piotra Gomozu, obecnie więzianym w więzieniu. Ks. Rose pisze do Dra P. Fahrney, Chicago, Ill.: "Aby uniknąć sarsztu stroniłości na korzyść Dra Piotra Gomozu, pragnę tutaj senad, iż nawet gdybym nie mógł przytoczyć żadnych cudownych ulezeń, dokonanych tem lekarstwem w mojej okolicy, to jednakże senad muszę sumiennie, że doniesiono mi o dwunastu wypadkach, w których rezultat był bardzo zadowalający." Zapotrzebowanie tego lekarstwa wzrasta przeto z dnia na dzień. Takie wiadomości są rzeczywiście zachęcające.

Czytajcie o premiach na stronie 1-ej.

NOWE PREMIE.

Oprócz książek podanych w poprzednich numerach gazety, wydajemy na premię w cenie \$1.00 Książki do Nabożeństwa sprowadzone w tych dniach z Europy. Do każdej premii trzeba dołączyć 10 centów na przesyłkę.

ANIOŁ STROŻ Chrześcijańska Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni stągoy dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla objoja pti). 34x5 W moonej oprawie, se złoto, tytuł, czerwone brzegi (dawniej 85c) teras 85c

ANIOŁ STROŻ Chrześcijańska Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni stągoy dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla objoja pti). 7x11 sk. W moonej oprawie se słocnymi brzegami i tytulikami format 34x5 cali, 635 stronice, (dawniej \$1.00) teras 40c

ANIOŁ STROŻ Chrześcijańska Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni stągoy dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. 34x5 (Wydanie dla objoja pti) z okuciem i klamerką w skórkowej oprawie (dawniej \$1.50) teras 60c

ANIOŁ STROŻ Chrześcijańska Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, stągoy dla dusz pobożnych, z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. 34x5 No. 45k (Wydanie dla objoja pti), oprawne ślicznie w aksamit z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami, okute i srebrną klamerką, słoczone brzegi, cena \$1.00

ANIOŁ STROŻ Chrześcijańska Katolika. Zbiór modłów i pieśni, stągoy dla dusz pobożnych, z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. Wydanie dla objoja pti. (No. 30b) Oprawne w miękką cięlegą skórkę, z wyiskanyimi wyrobami, słotym krysztem i słocnymi brzegami. Cena \$1.00

ANIOŁ STROŻ Chrześcijańska Katolika. Zbiór modłów i pieśni, stągoy dla dusz pobożnych, z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. 34x5 39 (Wydanie dla objoja pti), oprawne miękką w cięlegą skórkę, z wyiskanyimi wyrobami i słocnymi brzegami. Cena \$1.25

ANIOŁ STROŻ Chrześcijańska Katolika. Zbiór modłów i pieśni, stągoy dla dusz pobożnych, z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Format 34x5). (No. 92.) Oprawna białe w imitacyi kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macioy i mosiądsu, do Najświętszaję Maryi Panny itd. itd. (6c). Oprawne osobonie w skitogen z klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.60

ANIOŁ STROŻ Chrześcijańska Katolika. Zbiór modłów i Pieśni stągoy dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. 34x5 No. 40 (Wydanie dla objoja pti) oprawna osd. w skórkę cięlegą, z klamerką, pięknyimi wyiskami i słoc. brzegami, oras nabijanymi naroznikami metalowymi (dawniej \$4.00) teras \$1.60

ANIOŁ STROŻ Chrześcijańska Katolika. Zbiór modłów i Pieśni stągoy dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (No. 20), oprawne w najlepszą cięlegą skórkę z dwoma klamerkami srebrnymi z wyrobami wyiskaniem i srebra i słocnymi brzegami. Jest to ooc piękne i nowego. Cena \$1.75

BĄDZ WOLA TWOJA (wydanie warszawskie, osobne dla mężczyzn i osobne dla niewiast) \$3.00 i \$8.50

BOG MOJA NADZIEJA 8 dolarów 5, 8 i 12.

BOG Z TOBĄ. — Książeczka do nabożeństwa dla Katolików. Za pozwoleniem Zwierności duchownej. Format (34x34). Oprawne osobonie w imitacyę skórkę i słocnym tytulikiem. Cena 10c

BŁOGOSŁAWY PANU. — Zbiór Nabożeństw Katolickich, oprawne w aksamit, z wyrobami metalowymi, okute i se zamkiem . . . 1.00

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 34x34 (7x11ek.) Oprawne o zdbnie w skitogen z słocnymi brzegami. Cena 20c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 34x34 (No. 89.) Oprawne białe w imitacyi kości słoniowej z wyiskanyimi wyrobami i słocnymi brzegami. Cena 45c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 34x34 (No. 90.) Oprawne białe w imitacyę kości słoniowej z wyiskanyimi wyrobami z perłowej macioy, z kościąną klamerką i słocnymi brzegami. — Cena 60c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format

34x34 (No. 90b.) Oprawna w miękką cięlegą skórkę, wyiskanyimi wyrobami i słocnymi brzegami. Cena 80c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 34x34 (No. 45k.) Oprawna osobonie w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, okute, z zamkiem i z trzema medalikami. Cena 85c

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 34x34 (No. 92.) Oprawne białe, w imitacyi z kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macioy i mosiądsu, z kościąną klamerką i słocnymi brzegami. Cena \$1.00

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 34x34 (No. 39.) Oprawna w najlepszą cięlegą skórkę, z wyiskanyimi wyrobami, słot. krysztem i słoc. brzegami. Cena \$1.10

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 34x34 (No. 40.) Oprawna w najlepszą cięlegą skórkę, z wyrobami, nabijana gwosdzikami, aby skórkę się nie oboierala i s klamerką. Cena \$1.15

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 34x34 (No. 30.) Oprawne w najlepszą cięlegą skórkę z dwoma klamerkami srebrnymi z wyrobami wyiskaniem i srebra i słocnymi brzegami. Jest to ooc piękne i nowego. Cena \$1.25

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format 34x34 (No. 93.) Oprawna ślicznie białe w imitacyi z kości słoniowej, z kolorowymi kwiatami, z wyrobami z perłowej macioy i mosiądsu, z klamerką z kości i słocnymi brzegami. Cena \$1.50

CHWAŁA BOGU. Zbiór najlepszych nabożeństw i pieśni kościelnych. Mały format. 34x34 (No. 49.) Ślicznie oprawna w najlepszą cięlegą skórkę, z wyiskanyimi wyrobami, słocnymi brzegami i klamerką. W środku książka na pochowos znajduje się krzyż z perłowej macioy i figurę Pana Jezusa. Ślicznie się przedstawia. — Jest to ooc nowego. Cena \$2.00

CHWAŁA BOZA Zbiór Nabożeństwa Katolickiego, zawierajaję w sobie Nabożeństwo przy Mszy Świętej, do Spowiedzi i Komunii Świętej, do Najświętszaję Maryi Panny itd. itd. Oprawne osobonie w miękką skórkę, z wyiskanyim krzyżkiem, słoc. brzegami i tytulikiem, cena 1.00

CICHA ŁZA Książka do nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki. Oprawna w osarną skórkę, 40c

CICHA ŁZA Chrześcijańska. Zbiór Modłów i Pieśni stągoy dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla kobiet) W moonej oprawie se słocnymi brzegami i tytulikami format 34x5 cali, 7x11 sk. 835 stron., (dawniej \$1.00) teras 40c

CICHA ŁZA. Książka do nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki, O. prawnie w morrocco. . . 50c

CICHA ŁZA Chrześcijańska Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni stągoy dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich (Wydanie dla kobiet.) W moonej skitogen oprawie z okuciem i klamerką, słocnymi brzegami i tytulikami, format 34x5 cali, 635 stron., (dawniej \$1.50) teras 60c

CICHA ŁZA. Książka do Nabożeństwa dla katolików, wydał Franciszek Rudnicki, O. kuta w morrocco z metalowym krysztem i okute i se posrebrzana klamerką . . . 75c

CICHE WESTCHNIENIA. — Modlitwy i rozmyślania na wszystkie dni tygodnia i uroczystości kościelne całego roku, w pięknej oprawie skórkowej, słoczone brzegi i tyt. Cena 75c

CICHA ŁZA Chrześcijańska Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni stągoy dla dusz pobożnych, z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. 34x5 No. 46k. (Wydanie dla niew.) ślicznie oprawne w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami, okute i se srebrną klamerką, słoczone brzegi, cena \$1.00

CICHA ŁZA Chrześcijańska Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, stągoy dla dusz pobożnych, z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. 34x5 No. 46k. (Wydanie dla niew.) ślicznie oprawne w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami, okute i se srebrną klamerką, słoczone brzegi, cena \$1.00

CICHA ŁZA Chrześcijańska Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni, stągoy dla dusz pobożnych, z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. 34x5 No. 46k. (Wydanie dla niew.) ślicznie oprawne w aksamit, z wyrobami z kości i metalu, z trzema medalikami, okute i se

GAZETA POLSKA
W CHICAGO.Best Polish Newspaper in the United States.
Appearing Every Thursday.

Established 1873.

Representing the interests of nearly 2,000,000
Polish readers throughout the United States and
Canada.

Subscription, Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING:	
1 year	\$30.00
6 months	\$17.50
3 months	\$10.00
1 month	\$4.00
One line one time	\$2.00
Reading matter 40 cents per line per insertion.	

The "Gazeta Polska" read in all the States
and Territories of the Union, in Canada, Mexico,
Central America, Brazil, Chile, Argentina, Repu-
blic, in France, Great Britain and Ireland, Ger-
many, Austria, Switzerland, Serbia, Danubian
Principality, Turkey, in Asia, Africa and Aus-
tralia, and in all the provinces of ancient Poland,
in reality a First Class Advertising Medium.

All Communications ought to be addressed:

W. DYNIEWICZ,
Publisher "Gazeta Polska",
532 Noble St., Chicago, Ill.

"GAZETA POLSKA" BOOK DEPARTMENT.
Imported Books. We have over 400 works
of our own publication and editors.

GAZETA POLSKA
W CHICAGO.

Sajstarstwo Czasopisma Polskie w Stan. Zjedn.

Wychodzi co Czwartek każdego tygodnia.

PERMUTACJA WISNOI ROCZNICZ:

W Stanach Zjedn., Canada i Serbii... \$2.00
W Europie, Azji, Afryce, Australii,
Ameryce Południowej i Środkowej... \$3.00

POZWIĘKWIANIA krawców lub szajnych nie
wynoszące jednego cala druku na raz (nie
50 centów, następnie połowę).

POZWIĘKWIANIA na raz jeden jak i ogłoszenia
o umieszczeniu lub załatwieniu jakiegoś
przedsiębiorstwa dla anononów naprzd pi-
niących, bezpłatnie.

ABONENCI emulacyjnej adres powinni podawać
stary i nowy adres.

PIENIAŹDZE niżej jednego dolara można prze-
wzłać w 1 lub 8-centowych znaczkach pocztowych.

PIENIAŹDZE winno być przesyłane przez P. O.
Money Order, Express lub w liście rejestrowanym.

Rękopisów nie zwraca się.

Wszelkie listy, korespondencje i planisza,
winno być adresowane:

W. DYNIEWICZ,
532 Noble St., Chicago, Ill.

WISZA KNIĘGIARNA POLSKA W AMERYCE
posiada na składzie

Książki importowane z Europy, oraz własnego
wydania i nakładu przeszło 400 dzieł i dziełek.

CHICAGO, 4 Października, 1900.

MOSKALOM.

Po polsku działwy w szkołach
nie uczycie naszej,
Chocicie by wspomnieli otkiem
mowy laszej.

Ukazy sasem "stupajkom"
dajecie nikcennie,
Ze nie wolno uczyć działwy tej
nawet "tajemnie".

U was wszystko i sawsze odbywa
się "prawnie".

I różny "prawny" rzeczy u-
czycie nas "jawnie".

"Jawnie i prawnie" szery się pra-
wostawna wiara,

"Jawnie i prawnie" uczycie nas
miłości dla cara.

Wasz jawny nauczytel: cyno-
wnik stupajka!

"Jawnie" waszą naukę wpędza knut,
nabajaki.

Uczycie nas jak używać trójnog
pugini!

W wasz szkoła, dom nierządu,
karosma i krymina!

O OGÓLNEJ ORGANIZACYI
POLSKIEJ.

Od redakcyi "Sztandaru" o-
trzymaliśmy następujące pi-
smo:

Chicago, dnia 22go września
1900.

Laskawy Panie:—
Redakcyja "Sztandaru" u-
prasza Szan. Pana o wyraże-
nie na piśmie swej opinii w
sprawie założenia ogólnej pol-
skiej organizacyi w Stanach
Zjednoczonych, obejmującej
wszystkie partye czy obozy, a
któraby przedewszystkiem mia-
ła na celu pracę wspólną dla
społeczeństwa naszego i spra-
wy polskiej.

Racz Pan z łaski swojej
zwięźle napisać artykuł w tej
kwestyi dla publikacyi w na-
szem piśmie wraz z opiniami
innych naszych znanych rodak-
ów i takowy nadesłać "Sztan-
darowi" do dnia 15go paź-
dziernika br.

Sądząc, iż sprawa ogólnej
organizacyi leży Panu na ser-
cu, ufamy, iż Sz. Pan prosbie
naszej zadośćuczyni.

W imieniu redakcyi "Sztan-
daru," kreszę się.

Z poważaniem,
Franciszek P. Danisch.

ODPOWIEDZ.

Pan Danisch ma szlachetną
myśl, lecz ta nie da się urze-
czywistnić, albowiem w każ-
dym wolnym lub konstytucyj-
nym narodzie muszą być za-
wsze najmniej dwie partye,
które przez ścieranie się i de-
batowanie, wyrabiają dobro
dla ogółu.

Mamy tu w Ameryce dwie
główne organizacye — Zwią-
zek i Zjednoczenie, niechaj
wielu młodsze organizacye i
ci co do żadnych nie należą
przystąpią do Związku lub do
Zjednoczenia a będzie całość
w dwóch częściach.

Władysław Dyniewicz.

SEJM UNII POLSKIEJ.

We wtorek zeszłego tygo-
dnia rozpoczął się w Buffalo
czwarty sejm Unii Polskiej w
Ameryce, i trwał aż do piątku
ubiegłego. Sejm ten od-
bywał się w pięknie przystro-
jonej hali szkolnej przy ko-
ściele Przemienienia Pańskiego,
a przybyło nań 45 delega-
tów, rozporządzających 80
głosami.

Najpierw we wtorek zrana
odprawiono mszą świętą, a po
południu dopiero sesję sejm-
ową otworzył ob. M. Ton-
drzowski, prezydent Unii. Mar-
szalkiem sejmii wybrano ks.
Jakoba Wójcika, sekretarzem,
delegata Gorycę. Krom tego
na wtorkowej sesyi prawie, że
już nic nie uczyniono, gdyż
załatwiano głównie wewnętrzne
sprawy Unii.

W środę dopiero przystą-
piono do omówienia ważniej-
szych spraw organizacyi. Naj-
ważniejszą z nich była sprawa
Federacyi wszystkich orga-
nizacyi katolickich polskich.
Odczytano w tej ważnej sprawie
dwie korespondencje, jed-
ną od Zjednoczenia p. o.
B. S. Jezusa, drugą od Zje-
dnoczenia, które reprezentow-
wali ks. Sedlaczek i p. Leon
Szopliński. Po odczytaniu tych-
że korespondencji wybrano
komisyje, której ową sprawę
polecono. Sprawa ta szła nie-
tylko opieszale, ale co gorsza
przepadła po raz pierwszy przy
jawnem głosowaniu. Więk-
szość delegatów była tego
zdania, że federacya do ni-
czego nie doprowadzi, ani
"Polski nie zbuduje." Pierw-
sze to głosowanie nieważno-
nie atoli, a urządzono drugie
tajne, w którym projekt zo-
stał przyjęty. Rezultat tajne-
go głosowania był następują-
cy: za federacyą 61 głosów,
przeciw 19. Tak więc omaw-
wana od dłuższego czasu du-
chowa łączność katolickich
polskich organizacyi jest rze-
czą dokonaną, i liczyć nale-
ży, że organizacye do niej na-
leżące, jak największą korzyść
wskutek tego odnosić będą.

Po załatwieniu się z po-
wyższą sprawą, przystąpiono
do obrad nad poprawkami
konstytucyi. Takowa w wielu
zasadniczych punktach została
zmieniona. Między innymi
wyrucono z konstytucyi pa-
ragraf wzbraniający wstęp do
Unii członkom Związku Nar.
Pol. Usuwając ten paragraf
delegaci czwartego sejmii U-
nił dowiedli nietylko dojrza-
łość polityczną, ale zaznaczy-
li publicznie, że nie uznają
różnicy pomiędzy członkami
jednej a drugiej organizacyi,
że mimo różnicy poglądów
wszyscy sobie braćmi być mo-
żemy. Krok ten zdaniem na-
szem znaczy bardzo wiele, bo
usuwa on powód do różnych
antagonizmów, które bądź-
co bądź niechęć nieraz naj-
lepsze chcą. Drugą godną u-
wagi zmianą jest podwyższe-
nie wstępu do Unii z 50 cen-
tów na \$1.50.

Ze sprawozdania zarządu
dowiedziano się o istotnym
stanie Unii. Towarzystw Unia
liczy 59, członków zaś 2,316,
przez trzy lata włączono o
732 członków. Przez te trzy
lata przyznano 80 pośmiert-
nych, z tych wypłacono 78,
a mianowicie 48 po 750 dol.
i 30 po 250 dolarów. Wypła-
cono nadto pięć wsparć w
kalectwie po 500 dolarów, a
3 po 100 dol. Stanu kasy sejm-
ii nie przedłożono, lecz
wydelegowano komisję, któ-
rej polecono zrewidować księ-
żki, poczem rezultat przesyłany
zostanie każdemu towarzystwu
z osobna.

Organem Unii pozostaje na-
dal tygodnik "Słońce," wy-
dawany przez p. Mirskiego w
Milwaukee, Wis.

Sejm trwał, jak już wy-
żej zaznaczyliśmy, cztery dni,
t. j. od wtorku do piątku. W
tym czasie załatwiono bardzo
wiele ważnych spraw, które
Unię postawią zapewne wy-
żej i przyczynią się do szyb-
szego jej wzrostu, na pożytek
emigracyi polskiej. Po zała-
twieniu wszystkich spraw przy-
stąpiono nakoniec do wyboru
zarządu. Jest on następujący:
Kruszewski z St. Paul, pre-
zydent; Szandys z Trenton,
N. J. wiceprezydent; M. J.

Goebler z Buffalo, sekretarz-
gen.; Koprucki, pomocnik se-
kretarza; Uliński kasyer; Wi-
słowski, przewodniczący za-
rządu administracyjnego; Ks.
Basłński, Lewański, Górka i
Antczak rewizorzy kasy. Ca-
ły zarząd pozostaje w Buffalo.

Miejsce przyszłego sejmii
nie zostało zdecydowane.

O czasie i miejscu przysz-
łego sejmii ogłosi w swoim cza-
sie zarząd.

POLACY W BRAZYLII.

Historja kolonizacyi pol-
skiej w Paranie jest w krót-
kości następująca:

W roku 1868 przybyło 16
rodzin Słazaków do portu
Itajahy w stanie Santa Cat-
arina; umieszczono ich na
gruntach kolonii Brueque, na
gorącym wybrzeżu, wśród dzik-
ich botokudów; grunta te
pozostały po kolonii Irland-
czyków, których rząd na ża-
danie konsula angielskiego
musiał swoim kosztem do
Europy odesłać, gdyż wy-
trzymał tam nie mogli.

Słazacy oczywiście również
nie wytrzymałi i po wielu
trudnościach przy pomocy ks.
Zielińskiego i inżyniera Za-
polskiego, przesiadli się do
Parany, gdzie im magistrat
Kurytyby, podówczas malut-
kiej i lichej miściny, wydzielił
po kilka morg gruntu i dał
zarobek przy budowie drogi.

W roku 1873 przybyło do
Kurytyby 64 rodzin polskich
z Prus Zach. i założyli kolonię
Ahranchez w pobliżu miasta.

W roku 1876 przybyło kil-
ka tysięcy wychodźców z
Prus i Galicyi, osiedlono ich
również w pobliżu stolicy na
kolonjach S. Ignacio, Orle-
ans, D. Pedro, Rivlers, D.
Augusta, Thomas Celho i S.
Candida. Kolonie te tworzą
kompleks, noszący urzędową
nazwę "Nowa Polonia."

W latach 1885 i 1886—7
założono nowy szereg osad
polskich w pobliżu Kurytyby:
Antonio, Prado, Presidente
Farria, Zacharias, Muricy,
Iuspektor Carvalho, Accioli
Joao, Alfredo, S. Lourenzo,
Alice.

Inne osady polskie powsta-
ły w tym samym czasie w
okolicach Ponta Grossa i Ca-
stro. Są to Guarana, Tacua-
ry, Rio Verde, Emilla, Ade-
laida, Butukwara, Glorensta,
Italacocs, Mohema, Tibagy,
S. Leopoldina, S. Klara. W
latach 1890—1892 założono
cały szereg osad polskich nad
rzeką Ignassu: S. Barbara,
Contagallo, Rio do Patos,
Agua Branka, Rio Claro,
Barreira, oraz w okolicy Rio
Negre: Lucena.

Liczy emigrantów polskich
w Paranie nawet w przybli-
żeniu obliczyć nie podobna,
wykazy urzędowe uwzględnia-
ją bowiem jedynie emigra-
tów wprost z Europy przy-
byłych, gdy natomiast jest
tam bardzo wielu kolonistów,
którzy po rozmaitych prze-
jściach z innych stanów rze-
czypospolitej drogą lądową lub
wodną przybyli. Skromnie
obliczając na podstawie dat
urzędowych, to roku 1889
było kolonistów polskich w
całym stanie do 12,000, w
latach 1890—1891 przybyło
15,000, w latach 1895—1896
przybyło 25,000 Galiyan, u-
rzędowe daty zatem podają
liczbę Polaków w stanie na
52,000, liczba ta jest atoli w
rzeczywistości znacznie więk-
szą i dochodzi podobno do
70,000.

SADZENIE DRZEW OWOCOWYCH.

Kto zamierza sadzić w je-
sieni drzewa owocowe, po-
winien korzystać obecnie z
każdej wolnej chwili i przy-
gotować dla nich odpowiednie
doły. Zasadzone drzewko roz-
wija się tem silniej, im dłu-
żej wyrzucono dół pozostawał
pod wpływem powietrza; w ra-
zęco spulchnia ziemię, a de-
szcze przyczyniają się także
do tem większego jej uży-
źnienia. Najważniejszem jest
tu przeciw działaniu powie-
trza. Im większy dół, tem
szybziej rozwija się drzewo.
Trzeba też starać się o do-
stateczny rozwój drzewa za-
raz w pierwszych dwóch la-
tach po zasadzeniu i to w

powyższy sposób. Jeśli drze-
wo nie rozwija się należycie
zaraz w 2—3 pierwszych la-
tach po zasadzeniu, to i nie-
ma co na nie liczyć, gdyż so-
ki w niem są zepsute, skut-
kiem czego i liście, które
stanowią płuca drzewa, nie
mogą spełniać swej czynności.
Aby drzewa się poprzyjmo-
wały, trzeba też dbać o o-
strożne wykopywanie ich ze
szkółek. Przedewszystkiem nie
należy ogoląć ich z dro-
bnych włoskowatych korzon-
ków i nie otrzasać zbytlno z
przylegającej do nich ziemi.
Kto tak nie postępuje, niech
się też nie dziwi, że nawet
najstaranniej zasadzone drze-
wa, chorują i marleją. Poś-
wiecając tyle pieniędzy na
sprowadzenie drzewek, wyr-
zucanie dołów i t. d., warto
też przy zakupnie przypilno-
wać, by nabyć towar nieu-
szkodzony; inaczej czeka nas
kilka lat później ten sam wy-
datek.

Zaburzenia w Chinach.

LONDYN, 27 września.—
Z niemieckiego ministerium
spraw zagranicznych nadcho-
dzi zaprzeczenie, jakoby lord
Salisbury ustnie powiadomił
miał ambasadora niemieckie-
go, że Wielka Brytania w
sprawie chińskiej nie przy-
łączy się do żądań cesarza Wil-
helma.

Wobec zupełnej nieświadomo-
ści jak obrot wezmą roko-
wania dyplomatyczne, z Szan-
gaj ponownie nadchodzi wiado-
mości o groźnej sytuacji
tamtejszej. Telegram dono-
szący o tem brzmi.

"Szang-yamen potwierdza
pogłoskę podawaną w prasie
chińskiej, że Li-Hung-Czang
odebrał tajne rozporządzenie
od tronu, aby zebrał co naj-
lepsze wojska i odebrał Pekin
z rąk wojsk zjednoczonych.
Równocześnie dodają, że Li-
Hung Czang rozporządzenia te
uważa za niezgodne z jego
stanowiskiem pośrednika pokoju.

"Jest atoli bardzo wiele o-
znak, że dynastyja Manchu
staje się coraz bardziej wyży-
wającą. Ostatnie edykty ce-
sarskie nadają honory dla
Czung-Yi, który popelnil sa-
mobjójstwo i dla Li-Ping-Heng.

"Prasa krajowa donosi, że
wydany został rozkaz zbu-
dowania nowych pałaców cesar-
skich w Si Ngan-Fu."

Depesza z Hongkongu do-
nosi: "Anty-cudzoziemka nie-
nawiszą staje się coraz widocz-
niejszą w okolicy Kantonu.
Bandytci zasileni przez niepo-
siadających zajęcia, plądrują
wioski. Kościół katolicki w
To-kam czang został zburzo-
ny w zeszłą niedzielę, a cmen-
tarz zbezczeszczone. Ponieważ
kontrola wszelka ustala, preto
uczeni chińscy korzystają z
tej okoliczności i szerzą wie-
ści fałszywe, podniecając nie-
nawisć ludu."

WASHINGTON, D. C.,
27 września.— W kolach dy-
plomatycznych oblega wieść,
że księżę Tuan mianowany
został prezesem ministrów chiń-
skich, a nie sekretarzem ce-
sarza, jak pierwotnie dono-
szono.

PARYŻ, 27 września.—
Konsul francuzki ze Szangaj
telegrafuje, że wieckrólowie
i gubernatorowie chińscy otrzy-
mali tajny rozkaz do walcz-
nia przeciw cudzoziemcom i
wypienienia tychże.

LONDYN, 27 września.—
"Times" w artykule redak-
cyjnym w ten sposób omawia
stanowisko zajęte przez rząd
Stanów Zjednoczonych:

"Stanowisko to, nie prze-
szkodził mocarstwom, by szły
dalej w raz wykończonym kie-
runku. Krok jaki uczynić za-
mierza Conger nie wiele znaj-
duje przykładów w historii
działań dyplomatycznych. W
razie jeżeli Stany Zjednoczo-
ne wycofają faktycznie swoje
wojska z Pekinu, pozostawia
swojego posła na łaskę wojsk
obcych mocarstw. Ameryka
powinna przeciw zrozumieć,
że żaden poseł nie może być
bezpiecznym w państwie, w
którem ster rządu pochwylił
w swoje ręce taki księżę
Tuan."

HONGKONG, 27 września.
— Przybyły tu trzy torpe-
downce niemieckie i transpor-
towiec "Gera" także niemiec-
ki.

SZANGAJ, 27 września.—
Z wiarogodnych źródeł dowia-
dują się, że Kang-Yi, znany
przywódcą bokserów, skoń-
czył w Pekinie samobjójstwem.
Opowiadają również, że cesa-
rowa wdowa odwołała księ-
cia Tuan z posady, a na jego
miejsce naznaczyła Wan-Wen
Czao, odznaczającego się nie-
zwykłą inteligencyą. Jeżeli o-
bie powyższe wiadomości są
prawdziwe, to świadczą one,
że bokserzy tracą wpływ u
rządu.

WIEDEN, 28 września.—
"Politische Correspondenz"
zamieszcza urzędowy raport,
iż Japonia zgodziła się na no-
tę niemiecką, domagającą się
ukarania winnych przywódców
bokserów załm rokowania
pokojowe będą rozpoczęte.

To samo pismo zapowiada,
że mikado japoński przybę-
dzie w roku przyszłym do Eu-
ropy i złoży wizytę także ce-
sarzowi Franciszkowi Józefowi.

LONDYN, 28 września.—
Odpowiedź angielska na notę
niemiecką zawiera stosownie
do wskazówek korespondenta
gazety amerykańskiej "Re-
cord" następujące punkta:

1) Anglia nie może się zgo-
dzić na żadne propozycje ka-
rania winnych, dopóki nie zo-
staną rozpoczęte układy po-
kojowe.

2) Anglia ma zamiar utrzy-
mać stałą i wystarczającą za-
łogę dla obrony legacyi swej
w Pekinie.

3) Księżę Li Hung Czang
nie może być uznanym przez
Anglię jako pełnomocnik chiń-
ski do zawarcia pokoju, dopó-
ki nie przedstawi wiarogod-
niejszych dokumentów od
rządu chińskiego.

TIEN TSIN, 28 września.
— Li Hung Czang powiada-
miał dzisiaj generała Chaffee,
że jego największem żądaniem
jest doprowadzić do pożada-
nego pokoju i zapewnić, że
Chińczycy nie dadzą drugi raz
inicytyw do walki. Pokła-
da on wiarę w Stany Zjedno-
czone i spodziwiera się, że rząd
amerykański przyjmie rolę po-
średnika pokojowego, używa-
jąc swego wpływu do sple-
szonego załatwienia tej kwestyi.

Li Hung Czang komuniku-
je się bezustannie z posłem
chińskim w Waszyngtonie, i
podobno otrzymał zapewnie-
nie, że większość państw u-
zna jego pełnomocnictwo.
Wskutek namowy generała
Chaffee przygotowuje się on
do wyjazdu do Pekinu.

Brytyjska jazda rekonesan-
sowa zdobyła 40 mil na po-
łudnie od Tientsin kilka wo-
sek, nie napotykając na za-
den opór. W okolicy tej pa-
nuje zupełny spokój.

PETERSBURG, 28 wrze-
śnia.— Jeneral Augustow te-
legrafuje, że jeneral Renne-
kompf zdobył miasto Kirin w
Mandzuryi i rozbroiłszy chiń-
skie żołdactwo, rozkwatero-
wał się w tem miejscu.

WASHINGTON, D. C.,
28 września.— Stany Zje-
dnoczone podobno chcą za-
pobiedz rozbirowi Chin, lecz
wszystkie ich starania praw-
dopodobnie będą daremne.
Prezydent został jednakże za-
wiadomiony, że chociaż nie
będzie brał współdziałania w
grabieży cudzej ziemi, to pra-
wa rządu naszego, o ile się
tyczy handlu w Chinach,
będą nam nadal nadawane.

Gdyby Chiny chciały się
zdać pod protekcyą Stanów
Zjednoczonych i młay zarząd
złożony z ludzi dobrej repu-
tacyi, nie takich jak księżę
Tuan i jemu podobnych, Chi-
ny prawdopodobnie nie zos-
tałyby tak prędko rozembrane.

Cesarz chiński nie może tej
sprawie zaradzić; cesarzowa
nie cierpi cudzoziemców i mu-
si się zastosować do woli tych,
którzy jej źle przedstawiają
położenie w kraju.

WASHINGTON, D. C.,
28 września.— W sprawie
chińskiej oblegają tutaj nastę-
pujące pogłoski:

"Ze powrót rządu cesar-
skiego do Pekinu nie będzie
wykonanym dopóki mocar-
stwa nie zagwarantują swojej
protekcji nie tylko cesarzowi,
ale także i cesarzowej wd-
wie.

Ze rząd cesarski na które-
go cele stoi cesarzowa wdowa,
jest przychylny ruchowi bok-
serów, ale jeżeli wiadomość,
iż księżę Tuan został zdegra-
dowany okaże się prawdziwą,
natenczas rząd Sianów Zje-
dnoczonym będzie w stanie
zachować całość państwa chiń-
skiego.

Ze żadne z państw, tylko
Stany Zjednoczone myślą o
wycofaniu wojska z Chin.

LONDYN, 28 września.—
Z Paryża donoszą do Morn-
ing Post: "Pomiędzy Francją,
Niemcami a Rosyą zawartą
została ugoda w sprawie chiń-
skiej, o której inne państwa
powiadomione zostaną po kilku
dniach. Proponowany pro-
gram działania ma być o wie-
le łagodniejszym niż propo-
zycya Niemiec, a więc spo-
dziewać się należy, iż zos-
tanie przyjęty."

WASHINGTON, D. C.,
27 września.— Pomimo, że
rząd nasz wszelkimi silami
stara się niedopuszczyć do roz-
birowi Chin, to jednak podział
państwa niebieskiego jest nie-
unikniony. Gdyby Chiny o-
kazaly gotowość oddania się
pod opiekę Stanów Zjedno-
czonych i gdyby cesarstwo po-
siadało choć czterech lub pię-
ciu zdolnych ludzi, z którymi
rząd nasz mógłby się układać,
to byłaby nadzieja, że rozbi-
rowi możnaby przeszkodzić,
lecz na nieszczęście cesarz ma
charakter słaby i zależny jest
od zgubnych wpływów, gdy
tymczasem cesarzowa matka,
choć ma silną wolę i pewne
zdolności, to jednak na swe i
Chin nieszczęście z całej du-
szy nienawdził cudzoziemców
i otacza się oprócz tego ludź-
mi, którzy ukrywają przed nią
groźny pod każdym wzglę-
dem stan rzeczy.

Wobec tego Stany Zjedno-
czone są bezsilne, Europa wie
o tem doskonale, że Stany
Zjednoczone nie rozpoczną
wojny z jakimkolwiek mocar-
stwem europejskiem tylko dla-
tego, aby utrzymać niepodleg-
ność i niepodległość Chiu, to
też robi co jej się podoba.

MOSKWA, 1 października.
— Sprawdzono, że Chińczycy
zniszczyli w Mandzuryi 600
wiorst (400 mil) torów kole-
jowych.

PEKIN, 25go września, via
Taku 28 września via Shan-
gaj i paźdz. Na naradzie ge-
neralów, która tu się odbyła
dzisiaj, rosyjski dowódca gen.
Linewicz oznajmił, że główny
kontyngens wojska rosyjskie-
go, oraz ambasada rosyjska
natychmiast opuści Pekin.
Miał wyjechać w czwartek d.
27 września, a ambasada w
sobotę. Około 2000 ludzi mie-
szkanie rasy pozostawie w Pe-
kinie, aby reprezentować Ro-
syę.

Niemieci Japończycy pra-
cują wspólnie na południe od
cesarskiego parku. Moskale i
Anglicy prawie nieustannie
sprzecząją się o linie kolejo-
we; wszyscy zabierają małe
często przy tem się cubiąc.

PEKIN, 21go września via
Szangaj i październik.— Po-
wszechnie mniemają, że Li-
Hung Czang emisaryusz poko-
jowy Chiu został przeku-
plony przez Rosyę. Anglicy
nie chcą zatem wejść z nim
w żadne układy pokojowe.
Rosya wszelkimi sposobami
stara się przeszkodzić w od-
budowaniu kolei Tien Tsin.

WASHINGTON, D. C.,
2 października.— Nie ulega
już najmniejszej wątpliwości,
że Chiny rozpoczęły już ka-
rac winnych zaburzeń przy-
wódców bokserów. Dowodem
tego najlepszym jest następu-
jący telegram od McWade'a,

"Kanton, Ch

